СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
„СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ЦЕНТЪР ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА РЕЛИГИИТЕ

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

IV Лятна школа „Религия и култура“

Тематичен фокус 2026 г.

РЕЛИГИЯ И ИЗКУСТВО В КУЛТУРИТЕ НА АЗИЯ И АФРИКА

19 – 22 септември 2026 г., гр. Смолян

Ръководител на лятната школа:
проф. д-р Симеон Евстатиев

ПРОГРАМА

СЪБОТА, 19 СЕПТЕМВРИ 2026 Г.

13.00 – 15.00 ч. — ***Настаняване и регистрация на участниците***

15.30 – 16.30 ч. — **СЕСИЯ № 1 – УВОДНА:**
Религия, идентичност и ориенталско изкуство

- **Представяне на участниците**
- **Проф. д-р Гергана Петкова**, Декан на Факултета по класически и нови филологии в СУ „Св. Климент Охридски“ – *приветствие към участниците*
- **проф. д-р Симеон Евстатиев**, Директор на Центъра за изследване на религиите и ръководител на катедра „Арабистика и семитология“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Римската стена на стереотипа, или защо джихадистите също плачат***

16.30 – 17.00 ч. **КАФЕ-ПАУЗА**

17.00 – 18.30 ч. **СЕСИЯ № 2 – САКРАЛНО И ПРОФАННО В ИЗКУСТВОТО НА ИЗТОКА: БЛИЗКИЯТ ДАЛЕЧЕН ДРУГ (ЛЕКЦИИ)**

Модератор: ***проф. д-р Симеон Евстатиев***

- **17:00 – 17:30 ч.**

  ДОЦ. Д-Р ГАЛИНА ЕВСТАТИЕВА, катедра „Арабистика и семитология“, Зам.-декан на Факултета по класически и нови филологии, СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Естетически представи на арабите за същността на изкуството след възникването на исляма***

- **17:30 – 18:00**

  ПРОФ. Д-Р МИЛЕНА БРАТОЕВА, специалност „Индология“, СУ „СВ. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Ритуалът за постигане на безсмъртие (*агничаяна*) и ведическата сакрална геометрия***

- **18:00 – 18:30 ч.**

  Д-Р БОЙКО ВАСИЛЕВ, водещ на „Панорама“, Българска национална телевизия (лекция)

  — ***Защо българите обичат Япония? Изток и Запад в българската рецепция за японската култура***

18:30 – 19:00 ч. **Обща дискусия**

Коментатор: ***д-р Камен Величков***

19.15 ч. **ВЕЧЕРЯ**

НЕДЕЛЯ, 20 СЕПТЕМВРИ 2026 Г.

10.30 – 11.30 ч. **СЕСИЯ № 3 – РЕЛИГИОЗНИ ПРЕДСТАВИ В ОБРАЗИ И ФОРМИ (ЛЕКЦИЯ И ПРЕЗЕНТАЦИЯ)**

Модератор: ***гл. ас. д-р Екатерина Красимирова***

- **10:30 – 10:50 ч.**

  ЙОРДАН ДИМИТРОВ, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Художествените практики като средство за съхраняване на религиозната идентичност: сравнително изследване на еврейската и коптската общност в Египет***

- **10:50 – 11:20 ч.**

  ДОЦ. Д-Р СИРМА КОСТАДИНОВА, специалност „Иранистика“, СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Цветни градини и тъмни ями: зороастрийската есхатология в багри и образи***

11:20 – 11:30 ч. **КРАТКА ПОЧИВКА**

11.30 – 13.00 ч. **СЕСИЯ № 4 – СИМВОЛИ НА ДУХОВНО СЪВЪРШЕНСТВО И РЕЛИГИОЗЕН АВТОРИТЕТ (ЛЕКЦИЯ И ПРЕЗЕНТАЦИИ)**

Модератор: ***проф. д-р Милена Братоева***

- **11:30– 12:00 ч.**

  ДОЦ. Д-Р АНТОНИЯ ЦАНКОВА, катедра „Африканистика и индо-тихоокеански изследвания“, Зам.-директор на Филиал Бургас на СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Художествената трансформация на бодхисатва Гуанин в китайската будистка традиция от Авалокитешвара към Богиня на милосърдието***

- **12:00 – 12:20 ч.**

  ДАРИНА КАЦАРСКА, докторант, катедра „Арабистика и семитология“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Египетският махмал като религиозен и политически символ***

- **12:20 – 12:40 ч.**

  МИКАЕЛА ГАНЧЕВА, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Арабеската и мандалата – духовната геометрия като израз на религиозния мироглед в исляма и будизма***

12.40 – 13.00 ч. **Обща дискусия за сесии № 3 и № 4**

Коментатор: ***доц. д-р Ирина Сотирова***

13.00 – 14.30 ч. **ОБЯД**

14.30 – 16.00 ч. **СЕСИЯ № 5 – МЕЖДУРЕЛИГИОЗЕН ДИАЛОГ И КУЛТУРНА ИДЕНТИЧНОСТ (ЛЕКЦИЯ И ПРЕЗЕНТАЦИИ)**

Модератор: ***доц. д-р Антония Цанкова***

- **14:30 – 15:00 ч.**

  Д-Р КАМЕН ВЕЛИЧКОВ, изследовател (R 2), катедра „Арабистика и семитология“, СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Архитектура на междурелигиозния диалог***

- **15:00 – 15:20 ч.**

  Ивана-Мария Пенчева, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — Сравнителен анализ на мозаечното изкуство в Йордания и арабеската в Мароко като израз на религиозна и културна идентичност

- **15:20 – 15:40 ч.**

  Димитра Христова, специалност „Африканистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — Елементи на анимизъм в религията и изкуството на Япония и берберите

- **15.40 – 16.00 ч.** **КАФЕ-ПАУЗА**

16.00 – 18.00 ч. **СЕСИЯ № 6 – РЕЛИГИОЗНОТО ИЗКУСТВО – МЕЖДУ ТРАДИЦИОННИТЕ ФОРМИ И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ**

Модератор: ***д-р Камен Величков***

- **16.00 – 16:30 ч.**

  доц. д-р Ирина Сотирова, катедра „Кореистика“, СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — Съзвездието Голямата мечка в религията и изкуството на Източна Азия

- **16:30 – 16:50 ч.**

  Рим Муайад, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — Духът в метала и глината: арабската далла и японската чаена керамика като носители на религиозна и културна символика

- **16:50 – 17:10 ч.**

  Кирил Петров, МП „Индийско и иранско културознание и обществознание“, СУ„Св. Климент Охридски“

  — Образите на бог Шива като аскет и съпруг

- **17.10 – 17.30 ч.**

  Виктория Георгиева, МП „Преводач-Редактор“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — Сакрален обект към сакрален интерфейс: роботът Габи (가비) и религиозните AI агенти в Източна Азия

- **17.30 – 18.00 ч.** **Обща дискусия № 5 и № 6**

  Коментатор: ***доц. д-р Сирма Костадинова***

19.00 ч. **ВЕЧЕРЯ**

ПОНЕДЕЛНИК, 21 СЕПТЕМВРИ 2026 Г.

10.00 – 11.30 ч. **СЕСИЯ № 7 – В ХРАМА НА ИЗКУСТВОТО (ЛЕКЦИЯ И ПРЕЗЕНТАЦИИ)**

Модератор: ***доц. д-р Сирма Костадинова***

- **10:00 – 10:20 ч.**

  Преслава Захариева, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Свещеното слово като визуално изкуство: калиграфските традиции в ислямската и китайската културна сфера***

- **10:20 – 10:50 ч.**

  гл. ас. д-р Екатерина Красимирова, катедра „Арабистика и семитология“, Софийски университет „Св. Климент Охридски“ (лекция)

  — ***Християнският и ислямският храм: архитектоника на теологията***

- **10:50 – 11:10 ч.**
  Тия Мутражи, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“
  —— ***От военното към сакралното: еволюция на джамията „Ал-Маджидия" в Бейрут***

- **11.10 – 11.30 ч.** **Кратка почивка**

11.30 – 13.00 ч. **СЕСИЯ № 8 –ПОСЛАНИЯ, ПРЕВЕДЕНИ НА ЕЗИКА НА ИЗКУСТВОТО (ЛЕКЦИЯ И ПРЕЗЕНТАЦИИ)**

Модератор: ***доц. д-р Ирина Сотирова***

- **11:30 – 12:00 ч.**
  Гл. ас. д-р Стоян Доклев, катедра „Арабистика и семитология“, СУ „Св. Климент Охридски“ (лекция)
  — ***Салафизмът и танцът: арабският воински танц* ‘арда *от Залива***

- **12:00 – 12:20 ч.**

  Константин Величков, M. litt., Университет „Сейнт Андрюс“, Великобритания, независим изследовател

  — ***Преводът като мисионерско изкуство: аспекти на концептуална история на Йезуитската мисия в Япония (XVI–XVII в.)***

- **12:20 – 12:40 ч.**

  Антония Радева, МП „Общество и култура на Корея“, СУ „Св. Климент Охридски“

  — ***Будизъм: Същност на кармата и отражението ѝ в изкуството***

- **12.40 – 13.00 ч.** **Обща дискусия № 7 и № 8**
  Коментатор: ***проф. д-р Милена Братоева***

13.00 – 14.30 ч. **ОБЯД**

14.30 – 15.50 ч. **СЕСИЯ № 9 – ВЪВ ВРЕМЕТО И ПРОСТРАНСТВОТО НА АРАБСКАТА ПОЕЗИЯ (ПРЕЗЕНТАЦИИ)**

Модератор: ***доц. д-р Сирма Костадинова***

- **14.30 – 14.50 ч.**
  Ана Минчева, хоноруван преподавател, катедра „Арабистика и семитология“, СУ „Св. Климент Охридски“
  — ***Виното на другия: манастирът като пространство на забраненото удоволствие в средновековната арабска поезия***

- **14.50 – 15.10 ч.**
  Джулия Туфайли, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“
  — ***Молитва в поезия и звук: Морско фолклорно изкуство* ал-фджири *в Кувейт и духовните песнопения* ибтихалат *в Египет***

- **15.10 – 15.30 ч.**
  Рамадан Капсъзов, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“
  — ***Религиозни образи и арабска поетическа традиция в джихадистката поезия през XXI век***

15.30 – 16.00 ч. **Кафе-пауза**

16.00 – 17.20 ч. **СЕСИЯ № 10 – МЕЖДУ ВИДИМОТО И НЕВИДИМОТО (СТУДЕНТСКИ ПРЕЗЕНТАЦИИ)**
Модератор: ***гл. ас. д-р Стоян Доклев***

- **16:00 – 16:20 ч.**
  Елена Мешкова-Капсъзова, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“
  — ***Изкуството на амулетите в исляма***

- **16:20 – 16:40 ч.**
  Ивелина Кузманова, специалност „Японистика‘‘, СУ „Св. Климент Охридски
  — ***Сетивния парадокс в източноазиатските религии***

- **16:40 – 17:00 ч.**

Марияна Маринова, специалност „Арабистика“, СУ „Св. Климент Охридски“

— ***Символиката на светлината в ислямската архитектура***

- **17:00 – 17:20 ч.**

Диана Петрова, специалност „Южна, Източна и Югоизточна Азия“, СУ „Св. Климент Охридски“

—— ***Образът на Лунгта в тибетските молитвени флагове***

- **17. 20–17. 50 ч.** **Обща дискусия № 9 и № 10**

Коментатор: ***доц. д-р Галина Евстатиева***

17.50 – 18.30 ч. **ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ДИСКУСИЯ**

Водещ: ***проф. д-р Симеон Евстатиев***

Коментатори: ***проф. д-р Милена Братоева и двама студенти***

19.00 ч. **ВЕЧЕРЯ**

ВТОРНИК, 22 СЕПТЕМВРИ 2026 Г.

9.00 – 12.00 ч. **КУЛТУРНА ПРОГРАМА В ГР. СМОЛЯН**

12:00 ч. **ОТПЪТУВАНЕ НА УЧАСТНИЦИТЕ**

РЕГЛАМЕНТ

- Лекциите са с продължителност **до 30 минути**.
- Докторантските и студентските презентации са с продължителност **до 20 минути**.
- **Модераторите** водят сесиите, като следят и за точното спазване на времето.
- В края на всяка сесия или група сесии е предвидено време за **обща дискусия** и обсъждане на конкретни въпроси, свързани с представените теми.
- **Коментаторите** на сесиите представят синтезирано впечатленията си от лекциите и презентациите чрез изказване с времетраене между 5 и 10 минути, като по този начин съдействат на модераторите при насочването на общата дискусия.

Лятната школа се провежда по проект „От Рабат до Токио: Религия и изкуство в културите на Азия и Африка“, подкрепен от Фонда за научни изследвания на Софийския университет (№ 80-10-151 / 21.04.2026).